

UCHWAŁA NR XLVII /265/ 2023
RADY GMINY TARNÓWKA
z dnia 30 czerwca 2023r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Tarnówka na okres
od 30 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2025r.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) Rada Gminy Tarnówka, uchwała co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tarnówka na okres od 30 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2025 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarnówka.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr XXX/171/2021 Rady Gminy Tarnówka z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tarnówka na lata 2021 - 2024

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Marcin Nowosielski

UZASADNIENIE

do uchwały Nr XLVII/265/2023r. Rady Gminy Tarnówka z dnia 30 czerwca 2023r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Tarnówka na okres od 30 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2025 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Zgodnie z art.6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w brzmieniu od 22 czerwca 2023 r. nadanym ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Dotychczas obowiązująca uchwała Nr XXX/171/2021 Rady Gminy Tarnówka z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego **Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tarnówka na lata 2021 - 2024** została podjęta na podstawie art. 6 ust. 2 pkt. 1 ww. ustawy w brzmieniu obowiązującym przed 22 czerwca 2023 r.

Powyższa ustawa zmieniająca z dnia 9 marca 2023 r. zmieniła, tak nazwę ustawy, jak też szereg przepisów, w tym ten będący podstawą podjęcia niniejszej uchwały.

Stąd konieczność podjęcia nowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Tarnówka, który uwzględnia zmiany w ww. ustawie.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

WÓJT
Jacub Mściński

Załącznik do Uchwały nr XLVII/265/2023

Rady Gminy w Tarnówka

z dnia 30 czerwca 2023r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA OKRES
OD 30 CZERWCA 2023 R. DO 31 GRUDNIA 2025 R.**

1. WSTĘP

Rodzina zgodnie z definicją ujętą w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka to „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa”, która jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej. Szczególnie chroniona instytucja rodziny, ustrojowo łączona jest z podstawową dla systemu praw człowieka zasadą ochrony życia rodzinnego i prawem rodziców do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami (art. 47 i art. 48 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Tarnówka na okres od 30 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. zwanego dalej Programem. Program ten zawiera formalne podstawy prawne, działania, cele i zasady, wymienia adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Program przedstawia również charakterystykę zjawiska przemocy domowej, przewidywaną pomoc dla osób doznających przemocy domowej, założenia procedury „Niebieskiej Karty“ i dostępne dane na temat przemocy domowej w Gminie Tarnówka.

Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej należy do zadań własnych gminy, której obowiązkiem jest zdiagnozowanie problemu na obszarze lokalnej społeczności, a następnie podjęcie skutecznej pracy, zmierzającej w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Zadania prowadzone i realizowane przez gminę powinny być zadeklarowane i ujęte w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy domowej, którego podstawowym celem jest stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych

w przemoc oraz motywowanie społeczności lokalnej, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji oraz odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Tarnówka, w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 zezm.);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 (M. P. z 2022, poz. 1259);
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.)
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.)
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 171 ze zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172)
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230),
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

Podstawowym aktem prawnym regulującym wyżej wymienione kwestię w Polsce jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 2 ust. 1 wskazuje, że przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną, lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, także wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbywające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej
- e) istotne naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”

W art. 3 znajduje się zapis, dotyczący form przyznawania pomocy: „osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- 4) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą domową, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania”.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. poprzez zapis art. 6 ust. 2 pkt. 1 nałożyła na samorząd gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnego

programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W Gminie Tarnówka dotychczas realizowano program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXX/171/2021 Rady Gminy Tarnówka z dnia 29 grudnia 2021 r. Z uwagi na zmianę ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2023 r. oraz ze względu na dynamikę zmian społecznych oraz potrzebę dbania o rodziny dotknięte przemocą domową należy te działania dostosować, korygować i kontynuować poprzez wyznaczanie nowych celów. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Tarnówce na okres od 30 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. został więc opracowany na podstawie delegacji ustawowych, o których wspomniano powyżej.

3. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej **przemoc** to: *„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności*

- *narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- *naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- *powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę*
- *ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- *istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowanie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”*

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zbadania. Społeczne podejście do zjawiska przemocy domowej często jest kształtowane przez długo utrzymujące się stereotypy, które przyczyniają się do pogłębiania tego problemu.

Przemoc domowa może przybierać różne rodzaje, formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów.

3.1. RODZAJE PRZEMOCY:

➤ **Przemoc gorąca** to gwałtowny wybuch tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujący agresywne zachowania. Osoba stosująca przemoc tłumi w sobie emocje, które gromadzą się w niej w związku z wieloma sytuacjami, w których się znajduje. Nie mogąc sobie z nimi poradzić, odreagowuje je na członkach rodziny. Wie, że może sobie na takie zachowanie pozwolić.

➤ **Przemoc chłodna**, w przeciwieństwie do gorącej, nie przejawia się poprzez tak gwałtowne wyładowanie emocji i agresywne zachowania. Osoba stosująca przemoc chłodną jest spokojniejsza, bądź bardziej się kontroluje. Przemoc chłodna przyjmuje nieraz postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Osoba stosująca przemoc jest przekonana o słuszności swoich czynów, zawsze znajdzie dla nich usprawiedliwienie.

3.2. FORMY PRZEMOCY:

➤ **Przemoc fizyczna** – to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień. Do tej kategorii zalicza się między innymi: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, uderzanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą dłonią, pięścią lub różnymi przedmiotami, poparzenie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, straszenie bronią lub jej użyciami inne podobne temu formy. Jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, świadome uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.

➤ **Przemoc psychiczna** – to zamierzone działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary. Przejawami tego rodzaju przemocy są: odmowa uczuć, brak zainteresowania, szacunku, nieustanna krytyka, wyśmiewanie poglądów, wyznania religijne, żądanie posłuszeństwa, narzucanie poglądów i wyznania, wmawianie choroby psychicznej, kontrola i utrudnianie kontaktów z innymi osobami, zawstydzanie, upokarzanie, wyzywanie, grożenie, ograniczanie snu, jedzenia itp. Jej głównym celem jest poniżenie poprzez umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary.

➤ **Przemoc seksualna** polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, dokonywane poprzez: przymuszanie do pożycia seksualnego, wymaganie na ofierze nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, przymuszanie do seksu z osobami trzecimi, krytykę zachowań seksualnych ofiary, wymuszanie sadystycznych form pożycia seksualnego, przymuszanie do oglądania

pornografii, zmuszanie do prostytucji, gwałt.

➤ **Przemoc ekonomiczna** – to wszelkie działania ograniczające swobodne dysponowanie środkami finansowymi rodziny na partnerskich zasadach, realizowane między innymi w drodze niezaspokajania podstawowych materialnych potrzeb wszystkich członków rodziny, uniemożliwia niepodjęcia pracy zarobkowej, utrudnianie aktywności zawodowej, odbieranie pieniędzy, okradanie, wyliczanie wydatków, itp. Jej celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy tej formy przemocy.

➤ **Przemoc poprzez zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, szczególności w stosunku do osób zależnych. Jest zjawiskiem obejmującym bardzo szeroką skalę zachowań. Może dotyczyć zarówno działań nieświadomych, jak i świadomej niemożności działania.

3.3. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY:

➤ **Instytucjonalność** – jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby,

➤ **Nierówność** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy,

➤ **Naruszenia prawa i dóbr osobistych** – sprawca wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa ofiary (prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku),

➤ **Powodowanie cierpienia i bólu** – sprawca naraża zdrowie ofiary na poważne szkody, również zagrażające jej życiu, doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

3.4. MECHANIZMY PRZEMOCY:

➤ **Syndrom wyuczonej bezradności** – w wyniku doświadczeń u osoby doznającej przemocy pojawia się bezradność. Osoba doznająca przemocy poszukuje różnorodnych form pomocy dla siebie. Często okazuje się jednak, że działania mające ją ochronić, nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera ona przekonania, że cokolwiek zrobi nie jest w stanie zmienić swojej sytuacji. Sprawia to, że nie potrafi zmotywować się do działania pomimo poczucia, że jest krzywdzona i źle traktowana oraz mimo wiedzy, że sprawca nie powinien tak postępować, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem.

- **Zjawisko „prania mózgu”**– mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Celem takiego działania jest podporządkowanie osoby doznającej przemocy. Ma ona postępować zgodnie z wizją i pomysłem na jej życie wymyślonym przez osobę stosującą przemoc. Konsekwencją „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz całkowite podporządkowanie się osobie stosującej przemoc.
- **Zespół stresu pourazowego PTSD (Posttraumatic Stress Disorder)**– zaburzenia lękowe PTSD są związane z sytuacjami, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa) niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, nadmierna czujność, natręcyjne wspomnienia, koszmary senne.
- **Zjawisko wtórnej wiktyimizacji**– osoba doznająca przemocy na różnych etapach swojego życia może poszukiwać pomocy w poradzeniu sobie z sytuacją, w której się znalazła. Zwraca się wówczas o wsparcie do osób czy instytucji, które powinny go udzielić. Jeżeli napotka osoby, które zareagują bagatelizowaniem problemu lub obwinianiem osoby doznającej przemocy za sytuację, w której się znalazła, dochodzi do wtórnego zranienia. W takiej sytuacji mówimy o wtórnej wiktyimizacji osoby doznającej przemocy.
- **Syndrom sztokholmski**– takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych przez policję, pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości, czy nawet odwetu (co w tej sytuacji byłoby bardziej zrozumiałe). Jedna z ofiar tak związała się z terrorystą, iż zawarła z nim związek małżeński. Jest to rodzaj mechanizmu obronnego, który pojawia się u osób doznających przemocy domowej w związku z silnym stresem, którego doznają. Ofiary są wdzięczne za chwile spokoju, drobne przywileje, za namiastkę uczucia, za to, że żyją. Dlatego też często osoby doznające przemocy pomagają osobom stosującym przemoc w rodzinie.

Objawy syndromu sztokholmskiego:

- pozytywne uczucia wobec osoby stosującej przemoc;

- zrozumienie przez osobę doznającą przemocy motywów i zachowań osoby stosującej przemoc;
- podzielenie poglądów osoby stosującej przemoc;
- negatywne uczucia wobec wszystkich ludzi, zarówno bliskich, jak i obcych, którzy próbują ratować osobę doznającą przemocy;
- niezdolność zaangażowania się w zachowania, które mogłyby doprowadzić do uwolnienia od osób stosujących przemoc.

➤ **Mechanizm „psychologicznej pułapki”**—osoba doznająca przemocy nie jest w stanie zrezygnować ze związku, w który zainwestowała czas, uczucia, energię. Wierzy, że będzie lepiej, jeśli tylko ona się bardziej postara i będzie spełniać oczekiwania osoby stosującej przemoc. Wzmacnia to mechanizm zaangażowania i konsekwencji opisany przez Roberta Cialdiniego, który wskazuje, że im więcej poświęcimy energii i czasu angażując się w sprawę, która jest dla nas ważna, tym bardziej będziemy chcieli być konsekwentni i trwać w swoim postanowieniu, nawet jeśli sytuacja jest dla nas niekorzystna i krzywdząca. Mówiąc wprost – im bardziej osoba doznająca przemocy się stara i im więcej energii wkłada w to działanie, tym trudniej jej zrezygnować.

W Polsce trudno jest określić dokładnie skalę tego zjawiska. Co roku zgłasza się zaledwie kilkanaście tysięcy spraw o znęcanie nad rodziną, w tym samym czasie policja rejestruje około miliona awantur domowych do których jest wzywana.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu. Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Ofiarami przemocy domowej są najczęściej kobiety oraz dzieci do lat 13. Natomiast sprawcami przemocy są głównie mężczyźni będący często pod wpływem alkoholu. Niektóre badania wskazują, że 40% partnerów znęcających się nad rodziną to osoby uzależnione od alkoholu. Prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy domowej w rodzinach alkoholowych jest ponad dwukrotnie większe niż w pozostałych.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i

bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym. Przemoc domowa to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Przemoc domowa **jest przestępstwem ściganym przez prawo**, zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej, rzadko bywa jednorazowym incydem – jeżeli nie zostanie podjęte stanowcze działanie wobec sprawcy –przemoc będzie się powtarzała.

Przemoc domowa, a szczególnie krzywdzenie dzieci stanowi poważny problemem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia, realizowanej przez profesjonalistów: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy i innych, w ramach zakrojonej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zjawisko przemocy domowej dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m. in.: placówek opiekuńczo- wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska, jednak działając osobno nie prowadzi do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy wewnątrz rodzinnej.

4. PRZEMOC DOMOWA – DIAGNOZA ZJAWISKA

4.1.WPROWADZENIE

Dane, które pozwalają na szacowanie zjawiska przemocy domowej, są gromadzone przez różne instytucje, które ustawowo podejmują działania mające na celu ograniczenie zjawiska przemocy. Są to dane pochodzące z interwencji przeprowadzonych przez organy ścigania i najczęściej obejmują informacje o interwencjach domowych, wszczętych procedurach „Niebieskie Karty”, oraz postępowaniach w związku z przestępstwami związanymi z przemocą domową, aż po osądzenie sprawców. Drugim źródłem informacji są dane gromadzone przez Urząd Gminy Tarnówka, Szkołę Podstawową, Przedszkole, Kuratora Sądowego, Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie czy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnówce, które obejmują informacje związane z przeprowadzonymi działaniami w zakresie

interwencji kryzysowej, dotyczące działań zespołów interdyscyplinarnych, ochrony osób doznających przemocy oraz oddziaływań korekcyjno- edukacyjno- terapeutycznych na osoby stosujące przemoc. Informacje, na podstawie których można szacować zjawisko przemocy domowej, oparte są wyłącznie o dane zebrane z już podjętych działań. Biorąc pod uwagę psychologiczne aspekty, należy przypuszczać, że zjawisko przemocy domowej jest znacznie szersze niż pokazują to owe dane. Niestety, duża liczba przypadków przemocy wciąż nie jest zgłaszana. Może to mieć związek między innymi z psychologicznymi aspektami zjawiska przemocy (lęk, wstyd, poczucie bezradności u osób doświadczających przemocy) oraz z ciągłym przeświadczeniem, że przemoc dotyczy tylko spraw poważnych, skutkujących odniesieniem konkretnych obrażeń, najczęściej fizycznych.

4.2.CHARAKTERYSTYKA GMINY TARNÓWKA

Gmina Tarnówka leży w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego.. Jest gminą typowo rolniczą. Według danych na dzień 31.12.2019 r. powierzchnia gminy Tarnówka wynosi 132,2 km². Gmina Tarnówka podzielona jest na 11 sołectw: Tarnówka I, Tarnówka II, Tarnowiec, Sokolna, Węgierce, Bartoszkowo, Piecewo, Osówka, Ptusza, Płytnica, Plecemin. Łączna liczba mieszkańców Gminy wynosi 3065 osób.

Na terenie Gminy Tarnówka funkcjonują: Zespół Szkół w Tarnówce, Publiczne Przedszkole w Tarnówce, Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury w Tarnówce

Tabela 1: Stan ludności Gminy Tarnówka w roku 2022 z podziałem na miejscowości.

L.p.	Sołectwo/miejscowość	Liczba mieszkańców 2022
1.	Tarnówka	1090
2.	Annopole	80
3.	Bartoszkowo	259
4.	Osówka	189
5.	Piecewo	189
6.	Plecemin	186
7.	Płytnica	192
8.	Pomiarki	113
9.	Ptusza	146
10.	Sokolna	221

11.	Tarnowiec	217
12.	Tarnowski Młyn	62
13.	Węgierce	121
Łącznie stan na 31.12.2022 r.		3065

Źródło: Urząd Gminy Tarnówka – Raport o stanie gminy za rok 2022.

Pomimo otwartego rynku pracy a także migracji zarobkowej do krajów członkowskich Unii Europejskiej nadal ważną kwestią społeczną wymagającą uwagi naszej Gminy pozostaje problem bezrobocia. Z poniższego zestawienia wynika, jednak że spadła liczba osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie Gminy Tarnówka.

Tabela 3: Bezrobocie w Gminie Tarnówka w latach 2021-2022

Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	2021	2021	2021	2022	2022	2022
	ogółem	kobiet	mężczyźni	ogółem	kobiet	mężczyźni
	m	y	i	m	y	i
	88	50	38	111	62	49

Źródło: opracowanie na podstawie danych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie

Tabela 4. Najczęstsze powody przyznawanie pomocy roku 2022

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
ubóstwo	41
bezrobocie	30
niepełnosprawność	35
długotrwała choroba	20
potrzeba ochrony macierzyństwa	15
wielodzietność	6
bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	16
alkoholizm	5
trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1

Źródło: opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnówce

Z powyższego zestawienia wynika, że największymi problemami powodującymi konieczność korzystania z pomocy społecznej są: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, a także problemy wynikające z bezradności w sprawach rodzicielskich i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz problemy wynikające z nadużywania alkoholu. Bardzo często problemy te kumulują się w rodzinach, co dodatkowo utrudnia skuteczne udzielanie pomocy.

4.3. SKALA ZJAWISKAPRZEMOCY DOMOWEJ GMINIE TARNÓWKA

Należy zaznaczyć, że art. 207 kodeksu karnego mówi, że każdy kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Na podstawie powyższych danych liczbowych można stwierdzić, że w roku 2018 i 2020 wszystkie wszczęte postępowania przez Prokuraturę zakończyły się umorzeniem, w 2019 roku wszczęto jedno postępowanie w związku z art. 207 kodeksu karnego które zostało zakończone wyrokiem skazującym. Zwrócić należy też uwagę, że od 2019 roku znacznie spadła ilość wszczętych postępowań w związku z art.207 kodeksu karnego.

4.3.1. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA PODSTAWIE DANYCH ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO W TARNÓWCE

Tabela 9. Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnówce

Rok	Ogółem	Liczba Niebieskich Kart z podziałem na instytucje od których wpłynęły do Zespołu	Liczba osób dorosłych dotkniętych przemocą z podziałem na płeć	Liczba osób dorosłych podejrzanych o stosowanie przemocy z podziałem na płeć	Liczba dzieci w rodzinie dotkniętej przemocą	Liczba zamkniętych Niebieskich Kart
2021	10	Policja – 9 GOPS - 1	Kobiety – 11 Mężczyźni - 2	Kobiety – 0 Mężczyźni - 10	11	7
2022	7	Policja – 4 GOPS – 1 Oświata – 2	Kobiety – 8 Mężczyźni - 0	Kobiety – 0 Mężczyźni - 7	9	4

Źródło: opracowanie na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnówce

Na podstawie powyższych danych wynika, że przeważająca część Niebieskich Kart zakładana jest przez funkcjonariuszy policji, oczywiście ma to bezpośredni związek z podejmowanymi interwencjami w miejscu zamieszkania, jedną Niebieską Kartę założył pracownik socjalny, dwie Niebieskie Karty zostały założone przez pracowników oświaty. To

co również pokrywa się z danymi ogólnopolskimi to fakt, że najczęściej osobami co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową to kobiety, natomiast osobami, które najczęściej dopuszczają się przemocy wobec najbliższych to mężczyźni. W roku 2022 spadła liczba założonych procedur Niebieskiej Karty w porównaniu do roku 2020. Liczby te, nie są realnym odzwierciedleniem skali zjawiska przemocy w Gminie Tarnówka, bowiem wiele osób ukrywa fakt występowania przemocy w swojej rodzinie, również sąsiedzi i znajomi rzadko zgłaszają taką sytuację do odpowiednich instytucji. Z doświadczenia zawodowego pracowników socjalnych wynika, że w większości zjawisk przemocy domowej towarzyszy nadużywanie alkoholu przez członków rodzin. Na podstawie wywiadów środowiskowych i spostrzeżeń pracowników socjalnych można stwierdzić, że zjawisko przemocy jest rzadko zauważalne w stosunku do dzieci, często przemoc jest zatajana przez ofiary lub też bagatelizowana. Rodziny dotknięte przemocą są bardzo często negatywnie nastawione do rozpoczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

5. OCENA SYTUACJI ZWIĄZANEJ ZE ZJAWISKIEM PRZEMOCY

Zjawisko przemocy domowej obok problematyki uzależnień wymaga podjęcia szczególnych działań profilaktycznych. Działania te muszą być skierowane do ogółu populacji, ale przede wszystkim do osób bezpośrednio dotkniętych tych problemem. Podobnie jak w latach ubiegłych działalność profilaktyczna, diagnostyczna i interwencyjna realizowana była między innymi w ramach zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Należy zwrócić uwagę, że wiele ofiar działa nieświadomie, na podstawie stereotypów, schematów myślowych, powielanych z pokolenia na pokolenie, należą do nich choćby: chęć zachowania pozorów dobrej rodziny, wstyd, przekonanie, że tak ma być, wyniesione z domu rodzinnego przekonanie, że można sobie z tym poradzić we własnym zakresie, brak wiary w pomoc ludzi i instytucji, obawa przed wzrostem przemocy, jako kary za jej ujawnienie, czy lęk przed pozostaniem bez środków do życia, po ujawnieniu faktu występowania przemocy. O przemocy domowej mówi się coraz częściej. Powstaje wiele kampanii społecznych przeciw przemocy domowej nagłaśniających to zjawisko poprzez organizowanie np. konferencji na temat tego zjawiska. Plakaty, ulotki, spotkania z osobami doświadczającymi przemocy, prelekcje dla osób starszych czy młodzieży, prelekcje na kursach przedmażeńskich, organizowanie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy, wsparcie psychologiczne, prawne to niektóre z działań, które podejmuje się zarówno dla ofiar, ale również wobec sprawców przemocy. Celem zabiegów terapeutycznych jest uświadomienie

negatywnych konsekwencji dotychczasowego postępowania i dla dobra funkcjonowania rodziny nakłonienie sprawcy przemocy do zmiany zachowania. Pomimo podejmowanych interwencji niewielu sprawców przemocy zgłasza się do programów korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc. Z analizy przedstawionych danych należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to statystyki. Ofiary przemocy często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę zjawiska przemocy. Obecnie podejmowane na terenie Gminy Tarnówka działania są niewystarczające, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami. Dlatego należy podjąć nowe wyzwania, które pozwolą skutecznie zapobiec problemowi przemocy. Pamiętać też należy, że przemoc domowa dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby bezpieczeństwa. Przeżywają w związku z tym, wiele negatywnych uczuć takich jak np.: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zachowania. Część dzieci, najczęściej chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna się zachowywać agresywnie zarówno wobec rówieśników jak i dorosłych. W taki sposób krąg osób, pośrednio dotkniętych skutkami przemocy domową, rozszerza się. Nie zależnie jednak od tego, w jakim wieku i przez jak długi okres dziecko było świadkiem przemocy, wywiera to znaczny wpływ na jego sferę emocjonalną, behawioralną, i poznawczą, a już jako dorośli, mają sami trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, z uwagi na brak pozytywnych wzorców do naśladowania.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, obszary ich działania zostały przedstawione w poniższej tabeli.

6. ZASOBY LUDZKIE

W zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gmina Tarnówka dysponuje kadrą zawodową zajmującą się problemem przemocy domowej, do których należą m.in.:

- a) specjalista terapii uzależnień,
- b) psycholog i pedagog prowadzący zajęcia o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym oraz opiekuńczo - wychowawczym,
- c) funkcjonariusze policji, dzielnicowi,

- d) kuratorzy zawodowi oraz społeczni,
- e) pracownicy socjalni,
- f) lekarze pierwszego kontaktu,
- g) pielęgniarki środowiskowe i szkolne,
- h) członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- i) członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

7. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

ZASOBY INSTYTUCJONALNE	OBSZAR DZIAŁAŃ
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TARNÓWCE	<ul style="list-style-type: none"> - wczesna diagnoza - wszczęcie procedury „Niebieska Karta”. - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym - udział w pracach grup diagnostyczno- pomocowych - udzielenie wsparcia finansowego, prawnego i psychologicznego - monitoring rodzin objętych procedurą NK.
ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, - inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej - opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej - powoływanie grup diagnostyczno- pomocowych i monitorowanie realizacji ich zadań - rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym - monitorowanie procedury Niebieskie Karty - kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową - składanie na wniosek grupy diagnostyczno – pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia

8.3. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, socjalnej) dla ofiar przemocy domowej.
2. Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc domową.
3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
4. Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości lokalnej dotyczącej przemocy domowej oraz zmiana nastawienia świadków przemocy do występowania o pomoc dla osób doznających przemocy domowej.
5. Podniesienie poziomu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji służb realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, poprawa skuteczności podejmowanych działań.
6. Poszerzenie wiedzy oraz kompetencji osób pracujących z osobami starszymi i niepełnosprawnymi w zakresie zjawiska przemocy.
7. Pozyskanie danych na temat zjawiska przemocy od instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
8. Działania profilaktyczne promujące styl wychowania dzieci bez przemocy.
9. Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej.

8.4. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń, prelekcji dla: pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, funkcjonariuszy Policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.
2. Diagnoza ilościowa i jakościowa zjawiska przemocy w Gminie Tarnówka.
3. Systematyczna edukacja społeczności Gminy Tarnówka poprzez lokalne środki przekazu, która ma przede wszystkim na celu zwalczanie stereotypów utrudniających pomaganie, a także uwrażliwienie na sytuację ofiar przemocy (drukowanie ulotek, zakup broszur, zamieszczanie w lokalnej prasie i gablotach stałych informacji, kampanie informacyjne i edukacyjne, itp.)
4. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego z następującym zakresem działań:
 - przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
 - występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego

w sprawie o znęcanie się nad rodziną,

- występowanie do odpowiednich jednostek organizacyjnych i służb z wnioskami o podjęcie działań interwencyjnych lub prewencyjnych, w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą domową,
 - motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową
 - inicjowanie podejmowania natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc,
 - monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
 - prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej,
 - powoływanie i rozwiązywanie grup diagnostyczno- pomocowych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach, w składzie ustalonym w zależności od potrzeb.
5. Udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej (tj. działania interwencyjne mające na celu zatrzymanie przemocy oraz działania terapeutyczne wobec osób, które w przeszłości doświadczały przemocy, a obecnie cierpią na zaburzenia będące skutkiem doświadczenia przemocy).
6. Udzielanie bezpłatnych porad prawnych i psychologicznych ofiarom przemocy domowej.
7. Współpraca z instytucjami prowadzącymi ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy
8. Podniesienie poziomu wiedzy świadomości dzieci i młodzieży w obszarze przyczyn i skutków przemocy oraz integrowanie i koordynowanie działań.
9. Ochrona osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych przed przemocą domową i zapewnienie im pomocy psychologicznej.
10. Wszelkie inne poczynania mogące przyczynić się do powstrzymywania przemocy domowej, nie uwzględnione w niniejszym programie.
11. Organizowanie grup edukacyjnych dla rodziców w celu promocji wychowania dzieci bez przemocy.

8.5. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie realizowany w okresie od 30 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnówce we współpracy z lokalnym samorządem, instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które

<p>GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wszczęcie procedury „Niebieska Karta” - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym - udział w pracach grup diagnostyczno- pomocowych - kierowanie na badania przez biegłych - motywowanie oraz zobowiązywanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego - kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe
<p>KOMISARIAT POLICJI W KRAJENCE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interwencje domowe - wszczęcie procedury „Niebieska Karta” - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym - udział w pracach grup diagnostyczno- pomocowych- udzielanie informacji o możliwości uzyskania wsparcia - zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy - praca z osobą stosującą przemoc domową - monitoring rodzin objętych procedurą NK - poinformowanie komórki organizacyjnej Komendy Wojewódzkiej Policji właściwej w sprawie wydania pozwoleń na broń o wszczęciu przez Policję procedury NK wobec osoby stosującej przemoc domową, która posiada broń palną
<p>PROKURATURA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym -kierowanie spraw do Sądu -stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc domowej środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru policji z zakazem kontaktowania z osobą dotkniętą przemocą domową, a także nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, ewentualnie tymczasowego aresztowania, - występowanie do Sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, - kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, - opuszczenia przez sprawcę lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
<p>SĄD REJONOWY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym - udział kuratorów sądowych w pracach grup diagnostyczno- pomocowych
<p>SYSTEM OŚWIATY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wczesna diagnoza - wszczęcie procedury „Niebieska Karta” - udział pedagogów w pracach grup diagnostyczno- pomocowych - realizowanie programów w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy - podejmowanie działań o charakterze edukacyjno - informacyjnym z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej
<p>SŁUŻBA ZDROWIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wczesna diagnoza - wszczęcie procedury „Niebieska Karta” - przeprowadzenie badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie.

8. PREZENTACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Na podstawie przedstawionej diagnozy zasobów i problemów, w tym dogłębnej analizy zjawiska przemocy domowej, tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Tarnówka, którego celem jest efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym.

Program zawiera zasady działania, cel strategiczny i cele szczegółowe, wymienia realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Zakrzewo, w zakresie przeciwdziałania występowania zjawiska przemocy domowej. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

8.1.ZASADY DZIAŁANIA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej skierowany jest przede wszystkim do: osób doznających przemocy domowej (w tym: małoletnich, współmałżonków, rodzeństwa, osób pozostających w stosunku przysposobienia, osób pozostających obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu lub relacji uczuciowej oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwa i małżonków), osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji służb pracujących z dziećmi, policji, wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, mieszkańców Gminy Tarnówka, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym stykają się z problemem przemocy.

8.2.CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych poprzez:

- działania profilaktyczne oraz edukacyjne w obszarze rozwiązywania problemów związanych ze zjawiskiem przemocy domowej,
- podniesienie skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności Gminy Tarnówka ,
- zapewnienie ochrony przed dalszym krzywdzeniem osób doznających przemocy domowej,,
- podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.

zajmują się kwestiami przeciwdziałania przemocy domowej.

W celu sprawnego i skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej konieczna jest partnerska współpraca między instytucjami nadzorującymi i realizującymi zadania w tym zakresie.

Przy realizacji programu współpracować będą następujące podmioty:

- Zespół Interdyscyplinarny w Tarnówce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnówce,
- Policja,
- Placówki służb zdrowia,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka i rodziny.

8.6. PRZEWIDYWANY EFEKT REALIZACJI PROGRAMU:

Przez realizację celów Programu zakłada się:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy domowej;
- 2) promowanie wartości rodzinnych;
- 3) edukację dzieci, młodzieży, dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy domowej;
- 4) podnoszenie systemu wartości osób doznających przemocy bądź osób będących jej świadkami (dzieci, młodzież, osoby dorosłe);
- 5) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- 6) zminimalizowanie zjawiska przemocy oraz jego skutków
- 7) zwiększenie kompetencji osób pracujących na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych doznających przemocy.

8.7. MONITOROWANIE

Za monitoring i ewaluację programu będzie odpowiadał Zespół Interdyscyplinarny w Tarnówce. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Raport w formie sprawozdania będzie corocznie przedkładany Wójtowi Gminy Tarnówka.

8.8. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Finansowanie realizacji zadań programu będzie dokonywane ze środków własnych

gminy. Zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych. Ponadto uwzględnia się finansowanie działań ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kiedy działania w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz ochroną osób doznających przemocy domowej, związana będzie z wystąpieniem jednocześnie problemów alkoholowych.

9. ZAKOŃCZENIE

Problem przemocy może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany.

Ważne jest prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza realizacja zadania, które nakłada na Gminy Ustawodawca. Należy przede wszystkim rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w problem przemocy, jak też wspierać specjalistów, którzy realizują zadania z tego zakresu. Dostosowanie rozwiązań programowych do faktycznie występujących problemów, z jakimi borykają się rodziny zagrożone przemocą jest jednym z podstawowych założeń tego programu. Dzięki temu jego realizacja w stopniu znacznym zwiększy efektywność działań profilaktycznych i wspierających w sytuacjach problemowych, podejmowanych przez różne instytucje na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom oraz przywrócenia rodzinie możliwości prawidłowego funkcjonowania. Szczególne znaczenie ma również rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dające zapewnienie skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu przemocy i ochronie osób doznających przemocy domowej. Zjawisko przemocy domowej, ze względu na swój charakter, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy. Realizowanie zadań zawartych w przedstawionym Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która konieczna jest by możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla osób potrzebujących oraz zapobieganie kolejnym aktom przemocy.